

Програма зовнішнього незалежного оцінювання з математики

Мета зовнішнього незалежного оцінювання з математики

Оцінити ступінь підготовленості учасників тестування з математики з метою конкурсного відбору для навчання у вищих навчальних закладах.

Завдання зовнішнього незалежного оцінювання з математики

полягають у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників:

- будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;
- виконувати математичні розрахунки (дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складання та розв'язування пропорцій, наближені обчислення тощо);
- виконувати перетворення виразів (розуміти змістова значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних, виражати з рівності двох виразів одну змінну через інші тощо);
- будувати й аналізувати графіки функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;
- розв'язувати рівняння, нерівності та їхні системи, текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем;
- зображати та знаходити на рисунках геометричні фігури, встановлювати їхні властивості й виконувати геометричні побудови;
- знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);
- обчислювати ймовірності випадкових подій та розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі;
- аналізувати інформацію, що подана в різних формах (графічній, табличній, текстовій тощо).

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ		
Розділ: ЧИСЛА І ВИРАЗИ		
Раціональні та ірраціональні числа, їх порівняння та дії над ними	<ul style="list-style-type: none"> – правила дій над цілими і раціональними числами; – правила порівняння дійсних чисел; – ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10; – правила округлення цілих чисел і десяткових дробів; – означення кореня n-го степеня та арифметичного кореня n-го степеня; – властивості коренів; – означення степеня з натуральним, цілим та раціональним показниками, їхні властивості 	<ul style="list-style-type: none"> – розрізняти види чисел; – порівнювати дійсні числа, значення числових виразів, зокрема таких, що містять арифметичні квадратні корені (без використання обчислювальних засобів); – виконувати арифметичні дії над дійсними числами; – виконувати дії над степенями з раціональним показником; – виконувати дії над наближеними значеннями
Відсотки. Основні задачі на відсотки	<ul style="list-style-type: none"> – означення відсотка; – правила виконання відсоткових розрахунків; – формули простих і складних відсотків 	<ul style="list-style-type: none"> – знаходити відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за значенням його відсотка; – розв'язувати задачі на відсоткові розрахунки, зокрема використовуючи формулу складних відсотків
Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їх тотожні перетворення	<ul style="list-style-type: none"> – означення області допустимих значень змінних виразу зі змінними; – означення тотожно рівних виразів, тотожного перетворення виразу, тотожності; – означення одночлена і многочлена; – правила додавання, віднімання і множення одночленів і многочленів; – формули скороченого множення; 	<ul style="list-style-type: none"> – виконувати тотожні перетворення многочленів, алгебраїчних дробів, виразів, що містять степеневі, показникові, логарифмічні й тригонометричні функції та знаходити їх числове

	<ul style="list-style-type: none"> - означення алгебраїчного дробу; - правила виконання арифметичних дій над алгебраїчними дробами; - означення і властивості логарифма, десятковий і натуральний логарифми; - означення синуса, косинуса, тангенса, котангенса числового аргументу; - співвідношення між тригонометричними функціями одного й того самого аргументу; - формули зведення; - формули додавання та наслідки з них 	<p>значення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - спрощувати показникові, логарифмічні та тригонометричні вирази; - виконувати перетворення виразів, що містять корені; - доводити показникові, логарифмічні та тригонометричні тотожності
Розділ: РІВНЯННЯ І НЕРІВНОСТІ		
<p>Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригонометричні рівняння, нерівності та їхні системи. Застосування рівнянь, нерівностей та їхніх систем до розв'язування текстових задач</p>	<ul style="list-style-type: none"> - означення рівняння з однією змінною, кореня (розв'язку) рівняння з однією змінною; - означення нерівності з однією змінною, розв'язку нерівності з однією змінною; - означення розв'язку системи рівнянь з двома змінними; - означення рівносильних рівнянь, нерівностей та їх систем; - методи розв'язування систем лінійних рівнянь; - методи розв'язування раціональних, ірраціональних і трансцендентних рівнянь, нерівностей та їхніх систем 	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати рівняння і нерівності першого та другого степенів, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них; - розв'язувати системи рівнянь і нерівностей першого і другого степенів, а також ті, що зводяться до них; - розв'язувати рівняння і нерівності, що містять степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні функції; - розв'язувати ірраціональні рівняння; - застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та їхніх систем; - користуватися графічним методом розв'язування

		<p>та дослідження рівнянь, нерівностей та їхніх систем;</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати рівняння, нерівності та їхні системи до розв'язування текстових задач; - доводити нерівності; - розв'язувати рівняння і нерівності, що містять змінну під знаком модуля
Розділ: ФУНКЦІЇ		
<p>Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні функції, їх основні властивості. Числові послідовності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - означення функції; - способи задання функцій, основні властивості та графіки функцій, вказаних у назві теми; - означення функції, оберненої до заданої; - означення арифметичної і геометричної прогресій; - формули n-го члена арифметичної і геометричної прогресій; - формули суми n перших членів арифметичної і геометричної прогресій; - формула суми всіх членів нескінченної геометричної прогресії із знаменником $q < 1$ 	<ul style="list-style-type: none"> - знаходити область визначення, область значень функції; - визначати парність (непарність), періодичність функції; - будувати графіки елементарних функцій, вказаних у назві теми; - установлювати властивості числових функцій за їх графіками чи формулами; - застосовувати геометричні перетворення при побудові графіків функцій; - розв'язувати задачі на арифметичну і геометричну прогресії

<p>Похідна функції, її геометричний та механічний зміст. Похідні елементарних функцій. Похідна суми, добутку й частки функцій. Похідна складеної функції</p>	<ul style="list-style-type: none"> - означення похідної функції в точці; - механічний та геометричний зміст похідної; - таблиця похідних елементарних функцій; - правила знаходження похідної суми, добутку, частки двох функцій; - правило знаходження похідної складеної функції 	<ul style="list-style-type: none"> - знаходити похідні елементарних функцій; - знаходити числове значення похідної функції для заданого значення аргументу; - знаходити похідну суми, добутку і частки функцій; - знаходити похідну складеної функції; - розв'язувати задачі з використанням геометричного і механічного змісту похідної
<p>Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій</p>	<ul style="list-style-type: none"> - достатня умова зростання (спадання) функції на проміжку; - означення точок екстремуму та екстремумів функції; - необхідна і достатня умови екстремуму функції; - означення найбільшого і найменшого значень функції 	<ul style="list-style-type: none"> - знаходити проміжки монотонності функції; - знаходити екстремуми функції за допомогою похідної, найбільше та найменше значення функції на заданому відрізку; - досліджувати функції за допомогою похідної та будувати їх графіки; - розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень
<p>Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ та об'ємів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; - таблиця первісних елементарних функцій; - правила знаходження первісних; - формула Ньютона – Лейбніца 	<ul style="list-style-type: none"> - знаходити первісну з використанням таблиці первісних та правил знаходження первісних; - застосовувати формулу Ньютона – Лейбніца для обчислення визначеного інтеграла; - обчислювати площу криволінійної трапеції за

		допомогою інтеграла; - розв'язувати найпростіші прикладні задачі, що зводяться до знаходження інтеграла
Розділ: ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ, ПОЧАТКИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТАТИСТИКИ		
Перестановки (без повторень), кількість перестановок. Розміщення (без повторень), кількість розміщень. Комбінації (без повторень), кількість комбінацій. Біном Ньютона. Поняття ймовірності випадкової події. Найпростіші випадки підрахунку ймовірностей. Поняття про статистику. Статистичні характеристики рядів даних	- формули для обчислення кількості кожного виду сполук без повторень; - формула бінома Ньютона; - класичне означення ймовірності події, найпростіші випадки підрахунку ймовірностей подій; - означення статистичних характеристик рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини)	- обчислювати кількість перестановок, розміщень, комбінацій; - застосовувати набуті знання для розв'язування найпростіших комбінаторних задач; - обчислювати в найпростіших випадках ймовірності випадкових подій; - застосовувати правила обчислення ймовірностей суми та добутку подій у процесі розв'язування нескладних задач; - обчислювати статистичні характеристики рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини)
ГЕОМЕТРІЯ		
Розділ: ПЛАНІМЕТРІЯ		
Геометричні фігури та їхні властивості. Аксиоми планіметрії. Найпростіші геометричні фігури на площині. Трикутники, чотирикутники, багатокутники, коло і круг.	- аксиоми планіметрії; - означення геометричних фігур на площині та їхні властивості; - властивості трикутників, чотирикутників і правильних багатокутників; - властивості хорд і дотичних; - означення й ознаки рівності та подібності фігур; - види геометричних перетворень	- застосовувати означення, властивості та ознаки зазначених у назві теми геометричних фігур у процесі розв'язування задач на доведення, обчислення, дослідження та побудову; - застосовувати здобуті знання

<p>Вписані в коло та описані навколо кола многокутники. Рівність і подібність геометричних фігур. Геометричні перетворення фігур</p>		<p>до розв'язування задач практичного змісту; - розв'язувати трикутники</p>
<p>Геометричні величини та їх вимірювання. Довжина відрізка, кола та його частин. Градусна та радіанна міри кута. Площі фігур</p>	<ul style="list-style-type: none"> - міри довжини, площі геометричних фігур; - величина кута, вимірювання кутів; - формули довжини кола та його дуги; - формули для обчислення площ основних геометричних фігур 	<ul style="list-style-type: none"> - знаходити довжини відрізків, градусні міри кутів, площі геометричних фігур; - обчислювати довжину кола та його дуг, площу круга, сектора
<p>Координати та вектори. Координати точки. Координати середини відрізка. Рівняння прямої та кола. Рівні вектори. Колінеарні вектори. Координати вектора. Додавання векторів. Множення вектора на число. Кут між векторами. Скалярний добуток векторів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рівняння прямої та кола; - формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка 	<ul style="list-style-type: none"> - виконувати дії над векторами; - застосовувати вектори та координати в процесі розв'язування геометричних та найпростіших прикладних задач
<p>Розділ: СТЕРЕОМЕТРІЯ</p>		
<p>Геометричні фігури. Аксиоми стереометрії. Взаємне розміщення прямих і площин у просторі. Многогранники і тіла обертання, їх види та властивості. Побудови в просторі</p>	<ul style="list-style-type: none"> - аксіоми і теореми стереометрії; - означення геометричних фігур у просторі та їхні властивості; - взаємне розміщення прямих і площин у просторі 	<ul style="list-style-type: none"> - зображати геометричні фігури та їхні елементи на площині; - використовувати правила паралельного проектування; - будувати перерізи многогранників і тіл обертання; - застосовувати означення та властивості основних видів многогранників та тіл обертання до розв'язування задач

<p>Геометричні величини. Відстані. Міри кутів між прямими й площинами. Площі поверхонь та об'єми</p>	<ul style="list-style-type: none"> - означення відстані: від точки до площини, від прямої до паралельної їй площини, між паралельними площинами, між мимобіжними прямими; - міри кутів між прямими й площинами; - формули площ поверхонь, об'ємів многогранників і тіл обертання 	<ul style="list-style-type: none"> - визначати відстані та градусні міри кутів у просторових фігурах; - застосовувати означення і властивості відстаней та кутів у процесі розв'язування задач; - розв'язувати задачі на обчислення площ поверхонь та об'ємів геометричних фігур
<p>Координати та вектори у просторі. Координати точки. Координати середини відрізка. Рівні вектори. Координати вектора. Додавання векторів. Множення вектора на число. Кут між векторами. Скалярний добуток векторів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка 	<ul style="list-style-type: none"> - виконувати дії над векторами; - застосовувати вектори та координати в процесі розв'язування задач